

Erratum rapport “Inventarisatie provinciale sportondersteuning anno 2001”

Het volgende is ingebracht door de gedeputeerde van Noord-Holland, de heer E. Neef, tijdens de klankbordgroep vergadering provinciale infrastructuur d.d. 28 september 2001:

Op pagina 27 ontbreken incidentele investeringen van provincie Noord-Holland in 2000:

f 4 miljoen voor zwembad en *f* 3,5 miljoen voor wielervedbaan.

Amsterdam, 6 september 2001

**Inventarisatie provinciale
sportondersteuning
anno 2001**

Bevindingen gebaseerd op de enquête gehouden onder provincies en provinciale sportraden, en drie regionale werkbijeenkomsten met sleutelfiguren

Amsterdam, 6 september 2001

Inventarisatie provinciale sportondersteuning anno 2001

---

1. Inleiding	2
2. Inventarisatie huidige situatie	4
3. Meningspeiling over de toekomst	16

Bijlagen:

- Doelgroepen en klantengroepen van provinciale sportraden
- Begrote inkomsten van provinciale sportraden voor 2001 en uitgaven van de provincies
- Overzicht NISB-startprojecten, aanbod provinciale sportraden en personeelsomvang provinciale sportraden
- Deelnemers regionale werkbijeenkomsten

Inleiding

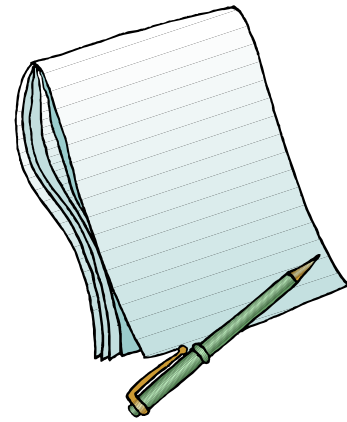

Het NISB werkt samen met de landelijke beleidspartners NOC*NSF, IPO, VNG, LC en het ministerie VWS aan de vernieuwing van de sportinfrastructuur in Nederland. Recentelijk is hieromtrent in het kader van het SPIN-project een masterplan opgesteld over een gezamenlijke landelijke toekomstvisie. Aansluitend hierop heeft het NISB samen met IPO en IOS het initiatief genomen om de inrichting van de sportinfrastructuur op provinciaal niveau te onderzoeken en vorm te geven. Het gaat hierbij om de sporttakoverstijgende sportondersteuning.

Boer & Croon Management Consultants is gevraagd om via een interactieve aanpak met de vele spelers in het sportondersteuningsveld te werken aan enkele referentiemodellen voor de positie en de rol van de provinciale sportinfrastructuur. Een transparante, effectieve en efficiënte provinciale sportinfrastructuur ter ondersteuning van eerstelijns sportondersteuners is immers één van de voorwaarden om de kwaliteit van sport en bewegen in Nederland te versterken.

Ter voorbereiding van de modelontwikkeling is een korte inventarisatie gehouden van de huidige situatie, met name van het huidige provinciale sportbeleid en van de huidige activiteiten en middelen van provinciale sportraden. Tevens zijn de mogelijkheden voor de toekomst geïnterpreteerd en besproken in een drietal regionale werkbijeenkomsten met zowel vertegenwoordigers van provincies, provinciale sportraden en olympische steunpunten.

In deze rapportage zijn de verzamelde gegevens en de bevindingen uit de tot nu toe gevoerde discussie verwerkt en voorlopige conclusies getrokken voor de modelontwikkeling. De referentiemodellen worden in een apart rapport weergegeven.

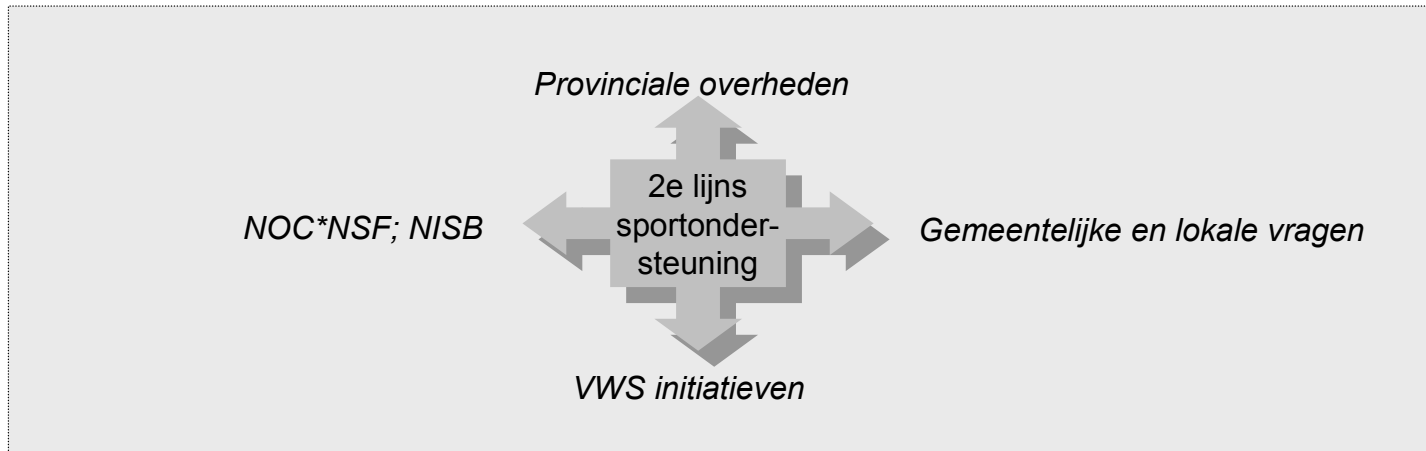
**Inventarisatie
huidige situatie**

Vele spelers die bepalend zijn voor de provinciale sportondersteuning oriënteren zich op hun rol

---

Landelijke en provinciale overheden	<ul style="list-style-type: none"> • Het landelijke breedtesportbeleid geeft naast gemeenten en verenigingen ook de provincie een aparte rol in het stimuleringsbeleid • Op dit moment beschikken vier provincies over een sportnota, vijf over een uitvoeringsprogramma binnen het welzijnsbeleid en drie provincies zijn bezig met het schrijven van programma's. • De besluitvorming rondom de breedtesportstimulering in aansluiting op VWS is in diverse provincies nog niet afgerond, wel staat men grotendeels positief tegenover het breedtesportimpuls
Provinciale sportraden en provinciale initiatieven	<ul style="list-style-type: none"> • Alle provinciale sportraden oriënteren zich op hun rol. Initiatieven voor Huizen voor de Sport zoals in Limburg en Groningen zijn gaande • Initiatieven in Noord-Holland zijn gericht op de inrichting van een netwerk van regiokantoren en in de noordelijke provincies op de inventarisatie van de ondersteuning • Olympische Steunpunten staan open voor de discussie rondom de afstemming en samenwerking met de 2e lijn
Gemeentelijke en bovenlokale initiatieven	<ul style="list-style-type: none"> • De versterking van de lokale en bovenlokale sportondersteuning wordt opgepakt vanuit de grote steden, gemeenten en intergemeentelijke samenwerkingsverbanden
NISB en landelijke initiatieven	<ul style="list-style-type: none"> • Als uitvoerder van het SPIN-project faciliteert NISB, afgestemd met beleidspartners in de sport (NOC*NSF, IPO, VWS, NVG, LC), de oriëntatie op de rol door<ul style="list-style-type: none"> – een toekomstvisie over de sportinfrastructuur (het masterplan) – de opzet van provinciale referentiemodellen (samen met IOS en IPO) – een handleiding voor de inrichting van sportloketten

De provinciale 2e lijns sportondersteuning bevindt zich in een spanningsveld van meerdere opdrachtgevers

De provinciale overheden als voornamelijk subsidiegever voor de 2e lijns sportondersteuning

- Stemmen hun beleid in aansluiting op landelijke ontwikkelingen steeds meer af op breedtesportstimulering, maar gebruiken het SPIN-begrippenkader niet unaniem
- Richten zich in hun doelgroepenbeleid op de participatie en integratie van jeugd, mensen met een handicap, ouderen en allochtonen
- Stemmen intern provinciaal sportbeleid af met de meeste relevante beleidsterreinen (dwarsverbanden) en zoeken steeds vaker afstemming met betrokken externe partijen
- Richten hun aandacht in toenemende mate op de versterking van de sportinfrastructuur en zijn bereid om samen na te denken over een gezamenlijk begrippenkader
- Subsidiëren met in totaal f 9,2 miljoen provinciale sportraden (circa 70% van het provinciale sportbudget) en voeren versterkt de discussie over de provinciaal gecoördineerde inzet van landelijke middelen

Breedtesport en infrastructuur staan op de agenda, maar de interpretatie van begrippen verschilt tussen spelers onderling

		Sportraden	Provincies
Breedtesport	 <ul style="list-style-type: none"> • Sport als middel/doelgroepen • Verenigingsondersteuning • Professionalisering in de sport • Gemeentelijke breedtesport, sportbeleid 	11 8 6 2	7 3 1 5
Infrastructuur	 <ul style="list-style-type: none"> • Inrichting provinciale back-office • Ontwikkeling lokale sportloketten • Intergemeentelijke samenwerking • Versterking sportinfrastructuur 	4 5 4 3	2 - 1 6
Topsport	 <ul style="list-style-type: none"> • Talentontwikkeling • Olympisch Steunpunt • Topsportevenementen 	2 2 2	4 3 6
Anders	 <ul style="list-style-type: none"> • Projectontwikkeling en –uitvoering • Evenementonderst. & IM en consultancy • Participatie, soc. cohesie & integratie welzijn, recreatie, toerisme 	4 5 -	- - 4

- Het begrip 'breedtesport en het SPIN-begrippenkader worden door de provincies in mindere mate gebezigd:
  - termen zoals participatie, sociale cohesie en integratie worden ook onder de categorie 'anders' genoemd
  - voor de versterking van de sportinfrastructuur worden SPIN begrippen minder expliciet genoemd
- De provinciale subsidie richt zich naast breedtesport ook op topsport, accommodaties en evenementen met bovenlokale uitstraling en bovengemiddelde promotionele en sportieve waarde

Bron: enquête provinciale sportraden en provincies

Toch richten provincies en provinciale sportraden hun beleid en aanbod unaniem vooral op vier maatschappelijke doelgroepen

Het aantal provincies en sportraden die hebben aangegeven zich in de komende drie jaar te richten op de volgende doelgroepen:

Doelgroepen Instantie	Jeugd	Ouderen	Allochtonen	Gehandicapten
Aantal provincies (totaal 12)	10	8	9	9
Aantal sportraden (totaal 11)	9	10	8	8

- Het doelgroepenbeleid is gericht op stimulering van sportbeoefening, participatie en maatschappelijke integratie van de diverse doelgroepen en combinaties of verbijzonderingen ervan, zoals allochtone jongeren of ouderen met chronische aandoeningen
- Provinciale sportraden bereiken deze doelgroepen vooral via intermediairs door
  - voorlichting en advies ten behoeve van diverse doelgroepen
  - de bestuurlijke organisatorische ondersteuning van lokale beleidsmakers zoals gemeentelijke diensten, lokale sportraden en sportservicepunten
  - stimulering van sportverenigingen als leverancier voor een goed sportaanbodVoor een overzicht van het aanbod zie bijlage 1.

Bron: enquête provinciale sportraden en provincies

Mogelijke accentverschuivingen in het beleid van de komende jaren ziet men rondom twee belangrijke speerpunten

---

30% van de ondervraagden van de provinciale overheden voorziet geen wijzigingen in de hoofdthema's van het provinciaal beleid. Ook 30% van de ondervraagden van de provinciale sportraden voorziet geen wijziging in de thema's waarmee provinciale sportraden zich bezig houden.

Degenen die wel wijzigingen tot en met 2004 voorzien, noemen de volgende accentverschuivingen:

Leggen van dwarsverbanden en nieuwe doelgroepen:

- versterkte aandacht voor jeugd en onderwijs
- accentverschuiving in thema's richting sport en veiligheid, sport en gezondheid
- specifieke projecten op het gebied van buurtsport, kinderopvang, milieu, ruimtelijke ordening

Versterking van infrastructuur en professionalisering

- Professionalisering en verbreding van maatschappelijke taken voor sportverenigingen nieuwe stijl
- Versterkte investering voor de ontwikkeling van infrastructuur van regionale sportservicebureaus
- Versterkte inzet op samenwerking met gemeenten en netwerkvorming
- Opbouw van ICT (netwerk)

Bron: enquête provinciale sportraden en provincies

Provincies en provinciale sportraden onderkennen dat samenwerking en het leggen van dwarsverbanden steeds belangrijker wordt

Provincies	Provinciale sportraden
<ul style="list-style-type: none"> • Ten behoeve van provinciaal sportbeleid wordt intern met de meeste relevante beleidsterreinen afstemming gezocht:<ul style="list-style-type: none"> – Vrijwilligerswerk – Minderhedenbeleid – Gehandicaptenbeleid – Jeugdbeleid – Ouderenbeleid – Recreatie, toerisme – Zorg • Extern wordt afstemming gezocht met de provinciale ondersteuningsorganisatie en in mindere mate (circa 50%) met<ul style="list-style-type: none"> – Gemeenten – Sportbonden – Sportverenigingen – Rijksoverheid – Landelijke ondersteuningsorganisaties	<ul style="list-style-type: none"> • Alle sportraden geven aan dat zij op landelijk, provinciaal, regionaal en lokaal niveau met alle sportondersteunings-organisaties samenwerken. Ook werkt men samen met gemeenten. • De samenwerking met sportbonden wordt veelvuldig genoemd(75%) • Daarnaast geven 50% van de respondenten aan samen te werken met commerciële sportaanbieders • Ook wordt samengewerkt met de GGD (25%), onderwijsveld en sportopleidingen (60%) en buurthuizen, welzijn en sociaal cultureel werk (35%) • Verwacht wordt een toename van samenwerking met sportopleidingen, welzijnsorganisaties, GGD'en, buurtsportorganisaties, bedrijfsleven en commerciële sportaanbieders

Bron: enquête provinciale sportraden en provincies

Het totaal aan provinciale sportsubsidie bedraagt in 2000 circa *f* 13,5 miljoen en in 2001 *f* 18 miljoen

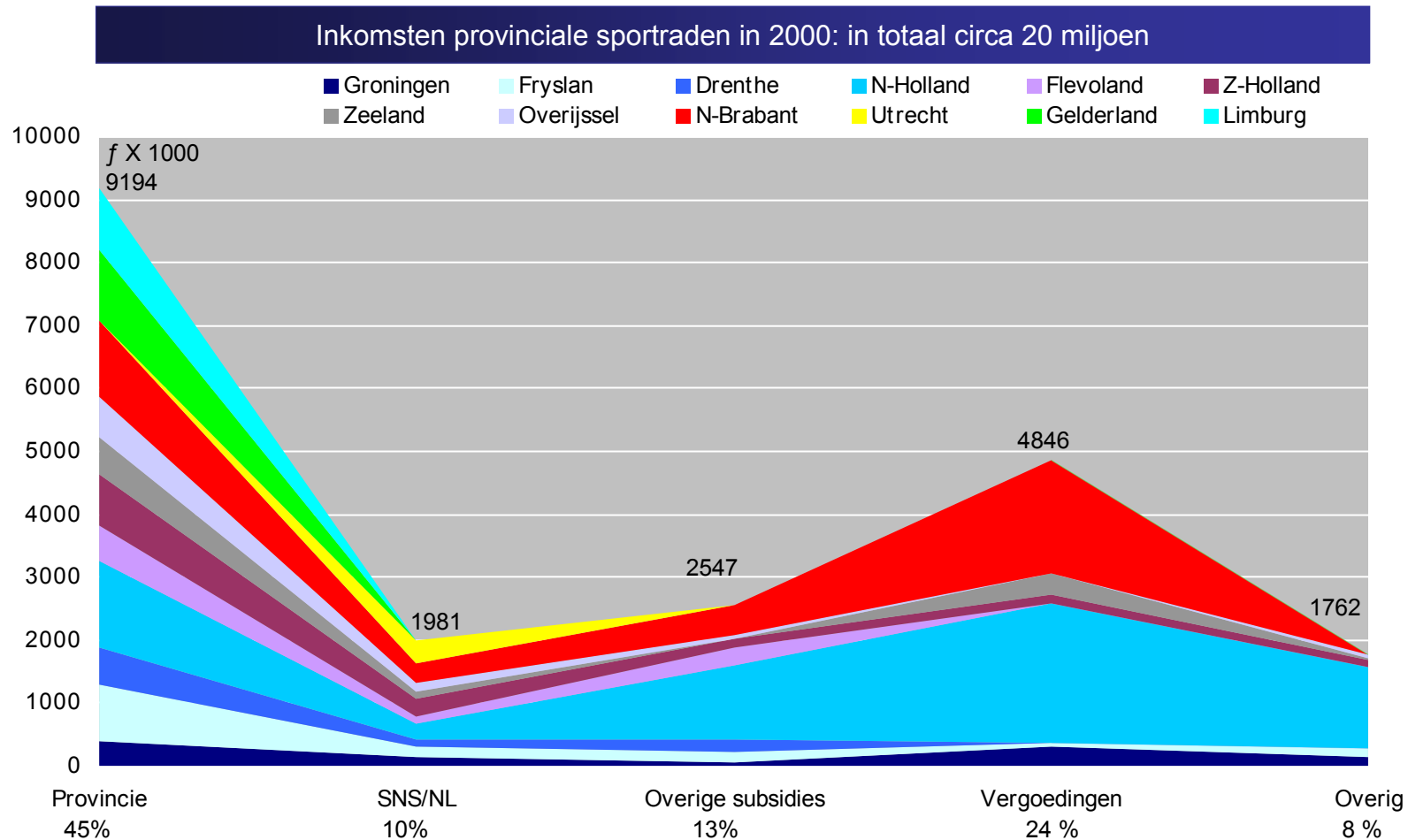
De provincies besteden van hun sportbudget in 2000 circa 70% aan de provinciale sportondersteuners, namelijk *f* 9,2 miljoen

Provinciale subsidie	in <i>f</i> miljoen	Toelichting
Provinciale sportraden	2000: 9,23 2001: 9,22	• Allen structureel behalve in Limburg
Andere subsidies	2000: 0,50 2001: 0,50	• Divers waaronder Olympisch Steunpunt N-Nederland, Nebas, diverse sportbonden en doelgroepen (structureel)
Activiteitensubsidies	2000: 1,83 2001: 2,56	• Provincie Overijssel, Gelderland en Noord-Holland beschikken over een gedetailleerd activiteitenbudget voor diverse doelgroepen c.q. projectbeleid • Budgetten van <i>f</i> 14.000,- tot <i>f</i> 250.000,-
Kwaliteit van sport/ professionalisering	2000: 0,07 2001: 0,13	• Extra budget voor vrijwilligersbeleid en kader/cursussen • Meestal uitbesteed aan sportraden
Subsidie evenementen	2000: 1,30 2001: 0,52	• Budgetten vaak incidenteel van 15.000,- tot 1 miljoen
Overige accommodatiesubsidie	2000: 0,61 2001: 5,04	• Provincie Groningen investeert in 2001 incidenteel fors in accommodatie

Een gedeelte van de activiteiten c.q. projecten wordt uit incidentele middelen bekostigd en eveneens uitgevoerd door de provinciale sportraden.

Bron: enquête provinciale sportraden en provincies

De provinciale sportraden ontvangen naast de provinciale subsidie even zo veel inkomsten uit andere bronnen

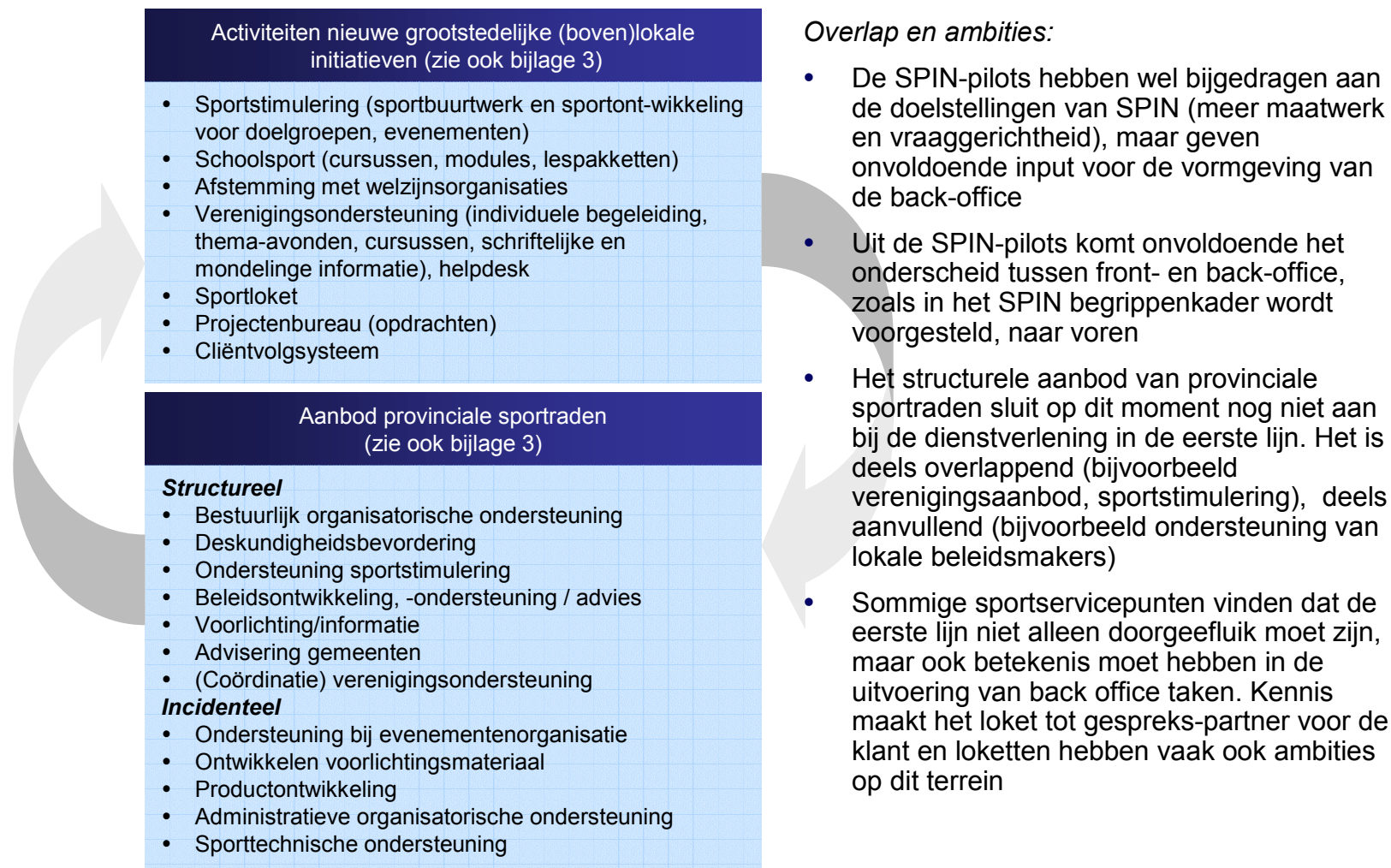

Voor 2001 worden ongeveer dezelfde inkomsten verwacht (zie bijlage 2).

Gegevens van Symbiose Unit Sport Limburg en Gelderse Sport Federatie zijn onvolledig.

Bron: enquête provinciale sportraden en provincies

Het aanbod van (boven)lokale initiatieven en sportraden overlapt: één en ander is afhankelijk van de ambities van de eerste lijn

Ook de overlap qua functies toont aan dat de vormgeving van de tweede lijn in lijn moet worden gebracht met de eerste en de derde

(Boven)lokale sportservicepunten:

Type functies (zie bijlage 3)

- Buurt/wijk sportmedewerkers,
- Schoolsportconsulenten
- Projectondersteuners
- Verenigingsondersteuners, -assistenten
- Docenten
- Baliemedewerkers
- Coördinatoren (sport-o-teek, serviceteam)
- Administratieve ondersteuning
- Directie

Provinciale sportraden:

Type functies (zie bijlage 3)

- Projectmedewerkers
- Verenigingsondersteuners
- Docenten
- Administratieve ondersteuning
- Beleidsfunctionarissen
- Directie

- Waar wordt de scheiding tussen front- en back-office gelegd qua uitvoerend werk?
- Welke afstemming is nodig tussen grootstedelijke sportservicepunten en sportraden om een goede tweedelijns back-office vorm te geven?
- Waar is klantcontact op lokaal niveau essentieel? Wanneer levert bundeling van capaciteit in de back-office voordelen op?
- Hoe ziet de intake en doorverwijzing op het eerste niveau eruit en hoe op het tweede niveau?
- Wie bedient wie en wie financiert wat?
- Hoe komen we aan kennis en hoe krijgen we deze naar de klant?
- Wat gebeurt fysiek en waarvoor wordt gebruik gemaakt van de e-commerce (on)mogelijkheden?

Zoals reeds in het masterplan is aangegeven, wordt ervan uitgegaan dat front en back office elkaar aanvullen. Daarnaast gaat het om een goede balans tussen lokale / regionale verschillen en goede afspraken over taakafbakening op de diverse niveaus.

**Meningspeiling over de toekomst van het
provinciale ondersteuningsaanbod**

Ondervraagden voorzien dat sport en bewegen in de toekomst in de belangstelling staat met nadruk op meer markt, kwaliteit en service

Breedtesport

- Meer aandacht voor breedtesport en afstemming van beleid tussen verschillende niveaus
- Intensivering ondersteuning en kwaliteitsverbetering, vraagsturing, professionalisering
- Meer (integrale) projecten, moeilijke integratie in aanbod van bestaande sportaanbieders
- Marktgerichtere sportverenigingen (gezelligheid versus topsport)

Topsport

- Meer middelen en aandacht; versterkte impuls talentontwikkeling
- Topsport en breedtesport als aparte beleids- en aandachtsgebieden
- Overlap van accommodaties
- Steeds meer aandacht voor jeugdsportstimulering vanuit sportbonden

Doelgroepen

- Toename ongeorganiseerde sport en ongeorganiseerde sociale netwerken in buurten
- Versterkte aandacht voor jeugd, gehandicapten, ongeorganiseerden, ouderen vanuit stimuleringsgedachte
- Profilering van doelgroepen in vrijetijdsmarkt en binnen verenigingscircuit

Inkomstenbronnen

- Toename middelen voor sport en afstemming van de inzet tussen verschillende beleids-niveaus; versterkte afstemming stimuleringslijnen tussen provincie en gemeenten
- Tijdelijke extra investering door provincies in verband met stimuleringsregeling breedtesport; meer projectsubsidies en uitvoering van BSI producten
- Outputfinanciering en verzakelijking van sport: meer markt, kwaliteit en service

Bron: enquête provinciale sportraden en provincies

De bijeenkomsten kenden een grote opkomst, de sfeer was positief en belangstellend en men vroeg om heldere afstemming en concretisering

Ontwikkelingen:

- Aandacht voor gecoördineerde en intensievere ondersteuning van provinciaal dekkende netwerken
- Versterkte impuls om front-en back-office ordenings-mechanisme voor de sport-infrastructuur in te voeren
- Groeiend belang van gezamenlijke databanken en bundeling van expertise binnen de sport
- Toenemende verankering van breedtesportimpuls bij sportraden en afstemming met landelijk beleid op het terrein van sport en bewegen

Afstemming algemeen

- Komen tot een gezamenlijk en duidelijk begrippenkader
- Visie op de relatie tussen lokaal loket en tweedelijns back-office
- Consensus over de rol, taak en verankering van de verenigingsondersteuning en andere diensten
- Eenheid in visie op niveau van dienstverlening, capaciteit en deskundigheid voor tweedelijns back-office
- Afstemming tussen gemeenten en provincies over de eenduidige profilering en verankering van de tweede lijn zowel beleidsinhoudelijk als financieel

Afstemmingsvragen grootstedelijke en provinciale infrastructuur

- In hoeverre moet op grootstedelijk niveau het onderscheid tussen front- en back-office activiteiten doorgevoerd worden?
- Lukt het de grootstedelijke organisaties om boven het eigen gemeentelijke beleid uit te stijgen en te komen tot provinciale samenwerking?
- Zijn sportbonden bereid om sporttakoverstijgende taken over te dragen aan grootstedelijke en/of provinciale ondersteuners?

Voor deelnemers aan de regionale werkbijeenkomsten zie bijlage.

Uitgangspunt is: de eerste lijn geeft aan wat de tweede lijn doet; de derde lijn schept voorwaarden voor een goede tweede lijn

Het Masterplan Sportinfrastructuur geeft de hoofdlijnen aan van de vormgeving van de eerstelijns ondersteuning door de sportservicepunten en geeft een contour voor het basispakket van de derde lijn. De vraag is nu: hoe kunnen zich de provinciale sportraden ontwikkelen tot zelfstandige provinciale instituten voor sport en beweging? En wat is hun relatie met de grootstedelijke sportservicepunten die ook een 2e lijnsfunctie vervullen?

<i>Lokaal</i>	<i>Regionaal/provinciaal</i>	<i>Landelijk</i>
<p>Eerstelijns ondersteuning: sportservicepunten</p> <p>Basisvariant:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Loketfunctie • Makelaarsfunctie <p>Plusvariant:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pro-actieve functie <p></p> <p><i>Hand- en werkboek 'Start van en bouwen aan een sportservicepunt' NISB mei 2001</i></p>	<p>Tweedelijns ondersteuning</p> <p>Basispakket:</p> <p>Pluspakket:</p> <p></p> <p>Samen bepalen</p>	<p>Derdelijns ondersteuning</p> <p>Basispakket:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kennis en informatie • Productontwikkeling • Kwaliteitsinstrumenten • Belangenbehartiging • Deskundigheidsbevordering tweede lijn
120 tot 160 sportservicepunten	Provinciale ondersteuners voor sport en bewegen & grootstedelijke sport-servicepunten	Samenhangend stelsel van sportorganisaties

In de discussie wordt de meerwaarde van een goede provinciale sportondersteuning onderschreven

---

- De principiële vraag of provinciale sportondersteuning wel nodig is wordt tijdens de werkbijeenkomsten positief beantwoord. Daarbij wordt opgemerkt dat de beleidspartners in de sport en de overheden op de verschillende niveaus hun eigen sportbeleid voeren en wensen te voeren
- In de werkbijeenkomsten komt naar voren dat de meerwaarde tot uitdrukking kan komen in
  - verbeterde *bereikbaarheid* en *transparantie* van producten en diensten gericht op ondersteuning
  - aandacht voor *kwaliteit* van producten en diensten en toezicht erop
  - *versterkte coördinatie* van het aanbod en een *bundeling* van specialismen die naast het basispakket aangeboden kunnen worden
  - *stroomlijnen* van geldstromen en tegengaan van versnippering zonder dat PISB'en zelf projecten subsidiëren
  - *versterking* van de positie naar overheden
- Het masterplan komt bovendien ten behoeve van de tweede lijn met een ambitie voor het gebruik: in 2004 handelen grootstedelijke en provinciale steunorganisaties 80% van de vragen van sportservicepunten af. Bovendien wordt in de stimuleringslijn voor 80% gebruik gemaakt van de grootstedelijke en provinciale distributiekanaalen

Er worden een aantal handreikingen gedaan om de gedachten verder te bepalen en draagvlak te vergroten

---

- Gezamenlijk moet een open discussie worden gevoerd over de omvorming van provinciale sportraden in provinciale instituten voor sport en beweging (PISB). De initiatieven in Limburg en Groningen geven richting aan de wijze waarop dat kan
- Om draagvlak voor de omslag en de legitimiteit ervan te onderstrepen wordt gedacht aan het hanteren van enkele cruciale streefnormen
  - *Inzet-streefnorm*: ten behoeve van een goede verhouding tussen vraaglijn en stimuleringslijn kan nagedacht worden over een percentuele inzet als norm
  - *Basisniveau-streefnorm*: Uitgaande van een provinciaal basispakket kan nagedacht worden over een basisnorm voor financiële middelen, mensen en faciliteiten
- Voor een effectieve en efficiënte dienstverlening binnen een provincie kan gedacht worden aan het werken met regionale gebieden en accountmanagement, waarbij grootstedelijke een eigen gebied kunnen vormen
- Wenselijk zijn ook garanties van de derde lijn dat stimulering van de eerste en tweede lijnsondersteuning via de tweede lijn ingezet wordt

Tijdens de werkbijeenkomsten zijn rollen en taken voor de tweedelijns ondersteuning benoemd en verder ingevuld

---

Adviseren:

- Projectmanagement en begeleiding bij uitvoering
- Beleidsondersteuning van gemeenten (schrijven van sportnota's, aanvragen BSI)
- Begeleiding en bevorderen verenigingsondersteuning door gemeenten (bijvoorbeeld advies sponsoring, toepassen nieuwe wetgeving)

Uitvoeren en implementeren:

- Deskundigheidsbevordering, overdragen expertise
- Uitvoeren specialismen (continu): zelf geen cursussen of les geven
- Projectuitvoering na opdrachtverlening (waaronder front-office helpen opzetten)
- Uitvoeren administratieve taken na opdracht (bijvoorbeeld werkgeverschapfunctie, detachering)
- Uitvoeren verenigingsondersteuning wanneer gemeenten dit uitbesteden

Informereren/kennisverspreiding:

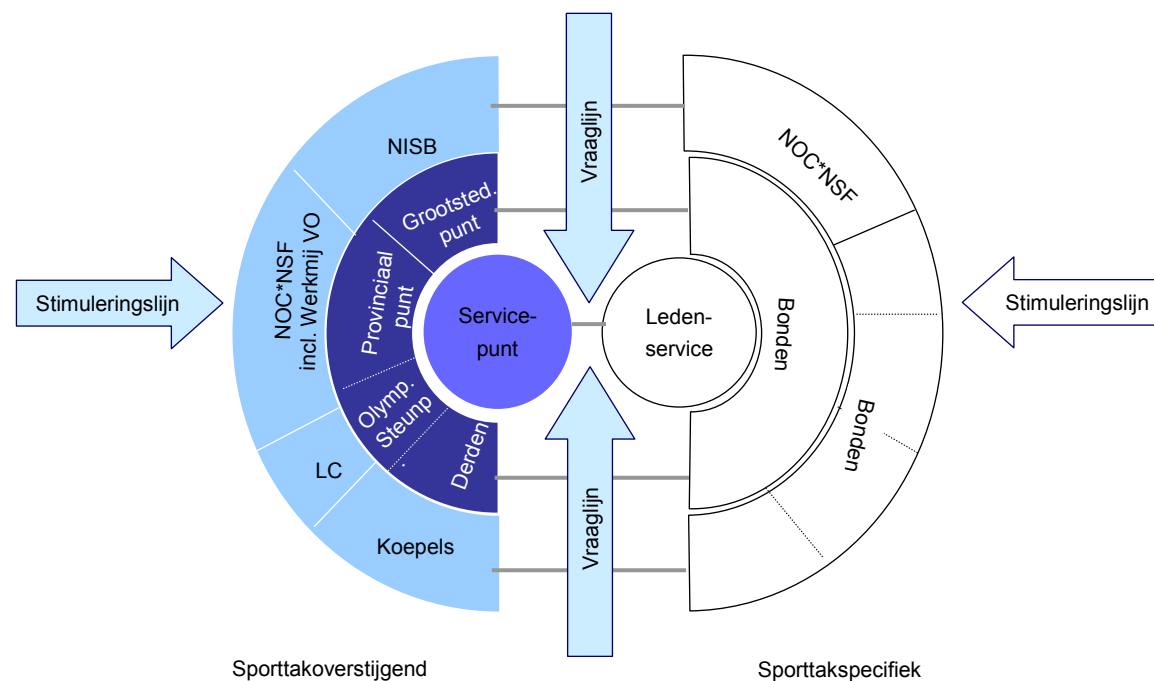
- Opzet en onderhoud kennisdatabanken (instructeurs, trainers, vrijwilligers, trends, beleid, nieuwe doelgroepen, vacatures)
- Voorlichten (pro-actieve houding, relatiebeheer) op eigen initiatief of aansluitend op de stimuleringslijn: campagnes, congressen, thema-avonden, sportpromotie, bilateraal
- Lobbyen en netwerken (platformfunctie gemeentelijke accommodaties, sportevenementen, pre-advisering subsidies)

Coördineren/makelen:

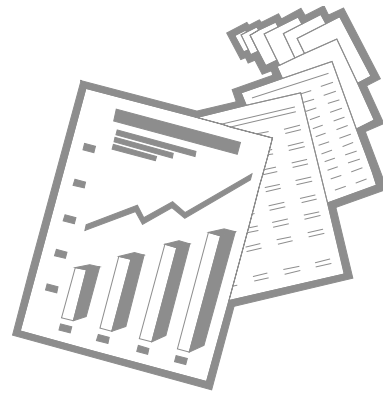
- Doorverwijzen en afspraken maken met andere dienstverleners (horizontaal en verticaal)
- Accountmanagement op verzoek van de eerste lijn
- Coördineren opleidingen (bijvoorbeeld opleidingsloket, andere coördinatiepunten)

Tot slot een vooruitblik op de positionering van de 2e lijn sportondersteuning

In het masterplan worden drie ordeningsprincipes genoemd die leiden tot onderstaand beeld van de gewenste positionering van de provinciale sportondersteuning

Uitgaande van dit beeld en aansluitend bij de inventarisatie is het nu de vraag hoe de provinciale sportondersteuning verder gestimuleerd moet worden. Hiertoe wordt de discussie eind 2001 voortgezet door de schets van een referentiemodel voor de 2e lijn in consultatierondes met sleutelfiguren te bespreken.

Bijlagen

Bijlage 1a: Het aanbod van sportraden aan diverse doelgroepen

Daarnaast zien enkele sportraden vrijwilligers als belangrijke doelgroep.

Bijlage 1b: Binnen de klantgroepen krijgen gemeenten en verenigingen en in minder mate de sportbonden de meeste aandacht

De voornaamste klanten per provinciaal sportraad:

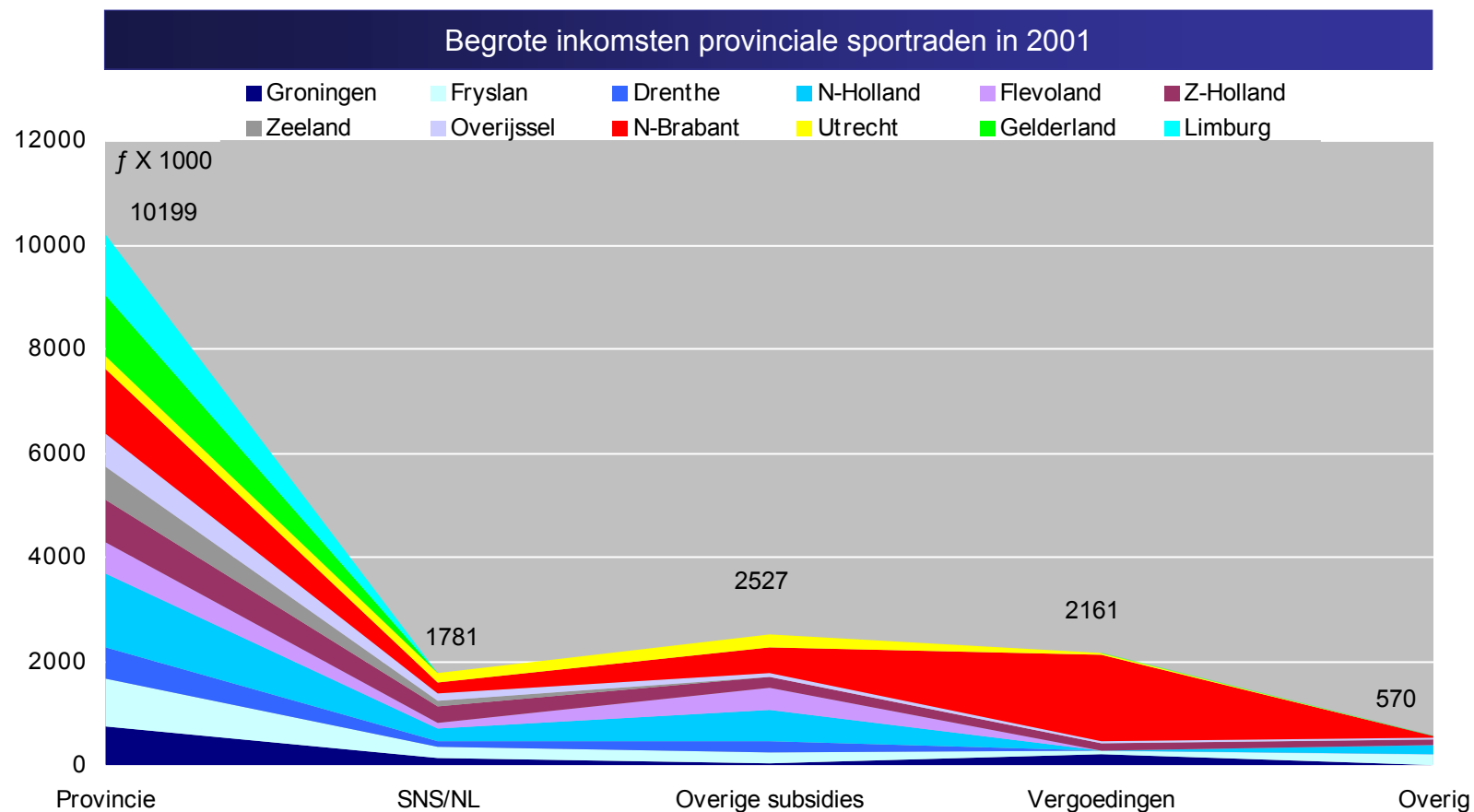
Provinciale sportraden	Klanten	Ge-meenten	Vereni-gingen	Bedrijfs-leven	Sport-bonden	Anderen
Huis voor de Sport Groningen		X	X	-	-	-
SPORT Fryslân		X	X	x	X	X
SPORT Drenthe		X	X	-	X	-
Sportservice Noord-Holland		X	X	x	X	-
Sport Service Flevoland		X	X	-	x	x
Sportraad Zuid-Holland		X	X	-	x	-
Zeeuwse Sportraad		?	?	?	?	?
Sportraad Overijssel		X	X	-	X	-
Sportservice Midden-Nederland		x	X	-	X	-
Sportraad Gelderland		..	..	..	..	..
Sportservice Noord-Brabant		X	X	-	x	-
Symbiose Unit Sport Limburg		X	X	-	X	x

X veel aanbod

x aanbod in mindere mate

- weinig tot geen aanbod

Bijlage 2a: Begrote inkomsten provinciale sportraden voor 2001

- Met ingang van 1-1-2001 vormt de provinciale sportraad Groningen een onderdeel van het Huis voor de Sport Groningen
- De gegevens voor Symbiose Unit Sport Limburg, de Gelderse Sport Federatie en Sportservice Noord-Holland zijn onvolledig

Bijlage 2b: De uitgaven van de provincies

Subsidie 2000	Groningen		Friesland		Drenthe		Flevoland		N-Holland		Z-Holland		Utrecht		Gelderland		Overijssel		N-Brabant		Limburg		Zeeland		SOM
<i>Algemeen</i>	struc	inc	struc	inc	struc	inc	struc	inc	struc	inc	struc	inc	struc	inc	struc	inc	struc	inc	struc	inc	struc	inc	struc	inc	struc
Sportraad	400000		883000		493767		584118		1375000	150000	800000				1127876		329000	329000	1103199		1000000	660000			9234960
Regionaal	50000		62000		55000																200000				367000
anders			65000		72894																				137894
<i>Activiteitensubsidies</i>																									0
Sportsstimulering alg			150000																						150000
Jeugdsport		100000	50000						80000							32000	43000								305000
Gehandicaptensport		25000							100000						104000	86000									315000
Mbv Ouderen/SvO								50000			110000				155000	130000									445000
Allochtonen															14000										14000
Vrouw en																									0
Sport & Gezondheid																									0
anders					150000						200000				250000										600000
<i>Kwaliteit/profess</i>																									0
Vrijwilligersbeleid																20000	15000								35000
Kader/cursus																23000	15000								38000
<i>Accommodatiesub</i>																									0
Sub evenementen	165000	1000000	50000			50000																			1265000
Overig		30000	14568						567000																611568
																									0
Totaal	615000	1155000	1274568	0	621661	200000	584118	0	1375000	947000	800000	200000	110000	0	1127876	250000	677000	618000	1103199	0	0	1200000	660000	0	0
Subsidie 2001	Groningen		Friesland		Drenthe		Flevoland		N-Holland		Z-Holland		Utrecht		Gelderland		Overijssel		N-Brabant		Limburg		Zeeland		
<i>Algemeen</i>	struc	inc	struc	inc	struc	inc	struc	inc	struc	inc	struc	inc	struc	inc	struc	inc	struc	inc	struc	inc	struc	inc	struc	inc	
Sportraad	750000		883000		512281		630190		1417000		830000				1180453		659000			1201361		1156178			9219463
Regionaal	50000		62000		55000																				167000
anders			115000		75672																	145000			335672
<i>Activiteitensubsidies</i>																									0
Sportsstimulering alg					50000										418500							350000			818500
Jeugdsport		100000	50000						98000							54000									302000
Gehandicaptensport	60000	25000							100000							250000						25000			460000
Mbv Ouderen/SvO								55000					130700			250000									435700
Allochtonen																10000									10000
Vrouw en																10000									10000
Sport & Gezondheid																									0
anders											250000				275000										525000
<i>Kwaliteit/profess</i>																									0
Vrijwilligersbeleid																40000						50000			90000
Kader/cursus																40000									40000
<i>Accommodatiesub</i>																									0
Investing		5000000																							5000000
Sub evenementen	165000	115000	158000			80000																			518000
Overig			6000																				35000		41000
																									0
Totaal 2001	1025000	5240000	1274000	0	692953	80000	630190	0	1417000	253000	830000	250000	130700	0	1180453	693500	1313000	0	1201361	0	0	1761178	0	0	0

Bijlage 3: NISB-startprojecten, lokale en bovenlokale ondersteuning opgepakt vanuit de steden

Grootstedelijke projecten	Financiering	Functie medewerkers	Activiteiten
Sport Service Centrum Deventer	<ul style="list-style-type: none"> Gemeente Lokale sportraad 	<ul style="list-style-type: none"> 5 buurtsportmedewerkers 5 wijk sportconsulenten 1 verenigingsondersteuner 	<ul style="list-style-type: none"> Sportstimulering (sportbuurtwerk en sportontwikkeling voor doelgroepen) Sportloket (verenigingsondersteuning, helpdesk) Projectenbureau (opdrachten)
Servicepunt Sport Rotterdam Prins Alexander	<ul style="list-style-type: none"> Deelgemeente Prins Alexander 	<ul style="list-style-type: none"> 1 schoolsportconsulent 2 sportbuurtwerkers Serviceteam (6) en 1 coördinator 1 Baliemedewerker 1 coördinator sport-o-theek 	<ul style="list-style-type: none"> Schoolsport (cursussen, modules, lespakketten) Sportbuurtwerk (activiteiten voor doelgroepen, evenementen) Verenigingsondersteuning
BOTS Tilburg	<ul style="list-style-type: none"> .. 	<ul style="list-style-type: none"> 5 consulenten en 4 projectondersteuners (aanspreekpunt scholen en verenigingen) 5 sportbuurtwerkers 14 verenigingsassistenten en 27 docenten 1 directeur en 1 fin.-adm. medewerker 	<ul style="list-style-type: none"> Sportstimuleringsactiviteiten voor doelgroepen Verenigingsondersteuning Intentie om loketfunctie te versterken, back-office functies uit te besteden Cliëntvolgsysteem
Sportloket Utrecht	<ul style="list-style-type: none"> Gemeente door VSU Deelnemers: SMN, KNVB, VSU, IOS, NCSU 	<ul style="list-style-type: none"> 0,5 verenigingsondersteuner 1 sportmanager 1 administratieve kracht 	<ul style="list-style-type: none"> Verenigingsondersteuning Afstemming met sportconsulenten van wijk en welzijnsorganisaties Back-office door deelnemende organisaties uitgevoerd
Regionalisering sportsteunpunt Amersfoort	<ul style="list-style-type: none"> Gemeente A'foort via NVSRO Bunschoten 	<ul style="list-style-type: none"> Verenigingsondersteuner/makelaar Secretariële ondersteuning SRO als back-office 	<ul style="list-style-type: none"> Verenigingsondersteuning (individuele begeleiding, thema-avonden, cursussen, schriftelijke en mondelinge informatie) Schoolsportprojecten van SRO worden niet via de front-office aangeboden SMN, NKS, NCSU, NCS presenteren zich als back-office
Sportsteunpunt Parkstad Limburg	<ul style="list-style-type: none"> Samenwerkende gemeenten 	<ul style="list-style-type: none"> 0,5 beleidsondersteuner Gemeentelijke beleidsmedewerkers 	<ul style="list-style-type: none"> Ambtelijke ondersteuning voor samenwerkende gemeenten (ondersteuning van breedtesportaanvragen, samenstellen evenementenkalender Parkstad, stimuleren grote sportevenementen, onderzoek naar concrete verenigingsondersteuning, bevordering samenwerking tussen verenigingen en gemeenten) Sportstimulering en verenigingsondersteuning in 2e fase

Klanten zijn scholen, doelgroepen, burgers, verenigingen en gemeenten

Bron: "De eerste twaalf stappen op weg naar..." NISB mei 2001

Bijlage 3: NISB-startprojecten, provinciale en landelijke ondersteuningsprojecten

Grootstedelijke projecten	Financiering	Functie medewerkers	Activiteiten
'Huis voor de Sport' Limburg	<ul style="list-style-type: none"> Partners: provincie, NOC*NSF, NISB, Leeuwborg, gemeenten 	<ul style="list-style-type: none"> In oprichting Klanten zijn gemeenten, bonden en via front-offices ook verenigingen, gemeentelijke en regionale sportraden 	<ul style="list-style-type: none"> Internetsites voor front-offices Ondersteuning bij de opzet van sportservicepunten Ondersteuning beleidsontwikkeling gemeenten Coördineren verenigingsondersteuning Afstemming evenementen Initiëren en stimuleren projecten Centraliseren van opleidings- en onderwijsaanbod
SPINenweb Noord-Nederland	<ul style="list-style-type: none"> Provincies 	<ul style="list-style-type: none"> Projectmedewerker 	<ul style="list-style-type: none"> Inventarisatie van welke vormen van ondersteuning in de drie noordelijke provincies worden aangeboden
Noord-Holland, samenwerkingsverband verenigingsondersteuning	<ul style="list-style-type: none"> Breedtesportimpuls 	<ul style="list-style-type: none"> N.b. 	<ul style="list-style-type: none"> Dekkend netwerk van 8 regiokantoren die de functie van front-offices vervullen (tot nu toe 5-6) Provinciale sportraad SSNH als centrale back-office voor sportstimulering en VO
'Sport Facilities Centrum'	<ul style="list-style-type: none"> NOC*NSF 	<ul style="list-style-type: none"> In planvormingsfase 	<ul style="list-style-type: none"> Ontwikkeling internetfaciliteiten voor bonden en verenigingen

Bron: "De eerste twalf stappen op weg naar..." NISB mei 2001

Bijlage 3: Het aanbod van provinciale sportraden in overzicht

Producten en diensten	GR	FR	DR	NH	FL	ZH	ZE	OV
Bestuurlijk organisatorische ondersteuning	s	s	s	s	s	s	s	s
Deskundigheidsbevordering	s	s	s	s	s	s	s	s
Ondersteuning (bij) sportstimulering	s	s	s	s	s	s	s	s
Ondersteuning bij evenementenorganisatie	i	i	s	s	i	i	s	-
Beleidsontwikkeling	s	s	s	s	s	s	s	s
Beleidsondersteuning/advies	s	s	s	s	s	s	s	s
Voorlichting/informatie/documentatie	s	s	s	s	s	s	s	s
Ontwikkelen voorlichtingsmateriaal	i	s/i	s	s	i	s	s	s
Productontwikkeling	i	i	i	i	i	s/i	s	s
Administratieve org. ondersteuning	s	s	i	s	i	s	s	-
Sporttechnische ondersteuning	-	-	i	-	-	-	s	-
Advisering gemeenten	s	s	s	s	s	s	s	s
(Coördinatie) verenigingsondersteuning	s	s	s	s	s	s	s	s
Medische keuring en consulten	-	-	-	-	-	-	-	-

s = structureel; i = incidenteel

Bron: enquête provincialen sportraden

Bijlage 3: Personeelsomvang per provinciale sportraad

Personeel in fte	Provincies												
	GR	FR	DR	NH	FL	ZH	ZE	OV	NB	GE	UT	LI	
Directie	-	1	1	1	1	0,8	1	1	1	n.b.	1	2	
Beleidsfunctionarissen	3	5	3	7	1	5**	7	4 1*	1	n.b.	1	5	
Administratieve ondersteuning	3	4	2	5 1*	1,8	3,3	3	1 1*	5	n.b.	1	-	
Verenigingsondersteuners	8	7 0,2*	1 1*	5 2*	-	-	5	6*	6	n.b.	20*	2	
Docenten	-	0,2*	-	1	-	-	8	4*	-	n.b.	-	-	
Projectmedewerkers	-	-	2	6 6*	1	-	4	2*	2*	n.b.	-	-	
Anders	-	1	-	6	3,6	-	1	-	6*	n.b.	-	-	
Totaal	14	18,4	10	40	8,4	9,1	29	20	23	n.b.	23	9	

* Fte op contractbasis

** inclusief verenigingsondersteuners

Anders:

FR: beheermedewerker

NH: salarisadministratie derden

FL: sportconsulenten/
faciliteitenmanager

ZE: I/D baan ??

Bijlage 4: Deelnemers van regionale werkbijeenkomsten

Werkbijeenkomst 21 juni 2001

- Dhr. H. Erkens, Huis voor de Sport Limburg
- Dhr. J. Bovend'eerd, Olympisch Steunpunt Limburg
- Mw. K. van de Klundert, Olympisch Steunpunt Brabant
- Mw. J.F.C.E. Odijk, Provincie Noord-Brabant
- Mw. E. Burg, Provincie Limburg
- Dhr. J. Frankevijle, Sportservice Noord-Brabant
- Dhr. L. Steegs, Stichting Symbiose Unit Sport
- Dhr. R. Verelzen, Vereniging van Nederlandse Gemeenten
- Dhr. J. de Jong, Olympisch Steunpunt Zeeland

Werkbijeenkomst 4 juli 2001

- Dhr. H. de Vries, Gelderse Sport Federatie
- Dhr. J.B. Waaijer, Sportraad Zuid-Holland
- Dhr. J. Hoyng, IOS
- Mw. W.M.A. ter Haar, NISB
- Dhr. R. Blokpoel, Olympisch Steunpunt Regio Den Haag
- Dhr. L.L. Raaman, Olympisch Steunpunt Regio Den Haag
- Mw. M. van Eck, Olympisch Steunpunt Midden-Nederland
- Mw. M. Memelink, Provincie Flevoland
- Dhr. R.J. Verhoeven, Provincie Gelderland
- Dhr. L.A. van Swol, Provincie Zuid-Holland
- Dhr. T.H. van der Harst, Sportservice Noord-Holland
- Dhr. J. van Elteren, Sportservice Midden Nederland
- Dhr. T. Hoek, Sportservice Midden Nederland

Bijlage 4: Deelnemers van regionale werkbijeenkomsten (vervolg)

Werkbijeenkomst 4 juli 2001 (vervolg)

- Mw. M.S. Visser, Steunfunctie Sport Flevoland
- Dhr. H.T. Kienhuis, Stichting Zeeuwse Sportraad
- Dhr. P. Vader, Stichting Zeeuwse Sportraad
- Dhr. H. Kelder, Stichting Sportraad Zuid-Holland

Werkbijeenkomst 5 juli 2001

- Dhr. A. Klompstra, Huis voor de Sport Groningen
- Dhr. R. Gelinck, Huis voor de Sport Groningen
- Dhr. H Bronkhorst, NOC*NSF
- Dhr. R.J. Kuipers, Provincie Drenthe
- Dhr. R. Augusteijn, Provincie Noord-Brabant
- Dhr. J. Vriesema, Provincie Groningen
- Dhr. A Eggink, Provinciale Staten Groningen
- Mw. G. van Etten, Provincie Overijssel

Werkbijeenkomst 5 juli 2001 (vervolg)

- Dhr. J. de Lang, SPORT Drenthe
- Mw. M.G. Schepers, SPORT Drenthe
- Dhr. J.C. Kroon, Sport Fryslân
- Mw. T. Velds, Sport Fryslân
- Dhr. H.B. Goettsch, Sportraad Overijssel

Vanuit NISB en Boer & Croon hebben deelgenomen:

- Dhr. A. van Schaveren, directie NISB
- Dhr. W. van Montfort, directie NISB
- Dhr. J. de Graaf, projectleider SPIN
- Dhr. J. Arends, projectmedewerker SPIN
- Dhr. H. Bovens, projectleider vanuit Boer & Croon
- Mw. H. Gramser, projectmedewerker vanuit Boer & Croon